

LİBYA SAYIŞTAYI TEKNOLOJİK KAPASİTE GELİŞTİRME PROJESİ VE SAYIŞTAYIMIZIN KATKILARI

LIBYA AUDIT BUREAU TECHNOLOGICAL CAPACITY DEVELOPMENT PROJECT AND THE CONTRIBUTIONS OF TURKISH COURT OF ACCOUNTS

Abdulkadir AKARSU¹

GİRİŞ

Türkiye Sayıştay'ı ile Libya Sayıştay'ı (Libyan Audit Bureau - LAB) arasında imzalanan Mutabakat Zaptı çerçevesinde, kurumlar arası bilgi ve tecrübe paylaşımı ile teknoloji transferi ilkelerine dayanan stratejik bir modernizasyon girişimi başlatılmıştır. Küresel ölçekte kamu denetiminde dijital sistemlerin, veri analitiğinin ve yapay zeka uygulamalarının yaygınlaşması eğilimine yanıt olarak tasarlanan "Teknolojik Kapasite Geliştirme Projesi", Libya Sayıştay'ının dijital dönüşümünü hızlandırmayı ve kurumsal denetim kapasitesini güçlendirmeyi amaçlamaktadır.

2025-2027 yıllarını kapsayan proje; teknik destek, eğitim, sistem tasarımı ve pilot uygulama aşamalarından oluşmaktadır. Bu kapsamda projenin ilk aşaması olan "Mevcut Durum Analizi"ni (Situation Analysis) gerçekleştirmek üzere Türkiye Sayıştay'ı heyeti tarafından Libya'ya bir çalışma ziyareti düzenlenmiş ve proje kapsamında yürütülecek çalışmalar için kapsamlı bir çerçeve oluşturulmuştur.

1- Sayıştay Başdenetçisi, Sayıştay Başkanlığı VERA Grubu, abdulkadir.akarsu@sayistay.gov.tr, ORCID: 0009-0009-2361-7920

1. PROJENİN KAPSAMI VE DİJİTAL DÖNÜŞÜM VİZYONU

Proje, Libya Sayıştayının mevcut teknolojik altyapısını değerlendirmek ve kuruma modern denetim araçları ile teknolojilerini kazandırmak vizyonuyla hayata geçirilmiştir. Bu doğrultuda kurumun dijital yeteneklerinin güçlendirilmesi, veri odaklı denetim uygulamalarının geliştirilmesi ve yapay zeka destekli denetim araçlarının benimsenmesine olanak sağlanması hedeflenmektedir.

Dijitalleşen dünyada çağdaş denetimin bir gereği olarak; denetim süreçlerinde kullanılan dijital araçların değerlendirilmesi, kurumsal veri yönetimi uygulamalarının incelenmesi ve kurumun yapay zeka uygulamalarına hazırlık seviyesinin ölçülmesi, projenin temel dayanak noktalarını oluşturmaktadır. Proje ile ayrıca, risk odaklı yıllık denetim önceliklerinin belirlenmesi için modern bir model geliştirilmesi de desteklenmektedir.

2. LİBYA SAYIŞTAYINA GERÇEKLEŞTİRİLEN ZİYARET VE SAHA ÇALIŞMALARI

Projenin başlangıç safhasında, bilgi teknolojileri altyapısı ve sistemlerinin etkinliği ile bilgi güvenliği ve veri koruma düzeyinin değerlendirilmesi amacıyla kapsamlı saha çalışmaları yürütülmüştür. Gerçekleştirilen çalışma ziyareti sırasında üç temel metodolojik yaklaşım benimsenmiştir: Belge incelemesi, teknik değerlendirme ve kurumsal mülakatlar.

Belge incelemeleri kapsamında; mevcut BT altyapı dokümantasyonu, sistem mimarileri, kurumsal veri kaynakları, denetim rehberleri ve ilgili yasal düzenleme çerçevesi analiz edilmiştir. Teknik değerlendirme süreçlerinde sunucu altyapıları, ağ topolojisi, veri depolama mimarisi ve güvenlik yapılandırılmaları titizlikle gözden geçirilmiştir. Aynı zamanda, BT yönetimi ve personeli, denetim departmanı temsilcileri ve veri sorumluları ile odak grup görüşmeleri yapılarak kurumsal ihtiyaçlar tespit edilmiştir.

Yapılan analizler sonucunda, teknolojik dönüşüm için stratejik öncelikler belirlenmiştir. Libya Sayıştayı üst yönetiminin, yapay zeka uygulamaları da dâhil olmak üzere ileri teknolojik araçların denetim süreçlerine entegre edilmesi yönünde açık ve güçlü bir stratejik vizyona sahip olduğu müşahede edilmiştir.

3. SÜRECİN İŞLEYİŞİ VE GELECEK DÖNEM YOL HARİTASI

Mevcut durum analizinden elde edilen veriler ışığında, Libya Sayıştayının modern veri analitiği ve yapay zeka uygulamalarını sürdürülebilir bir şekilde destekleyecek yapıya kavuşması için kapsamlı bir yol haritası belirlenmiştir. Sürdürülebilir bir dijital dönüşüm sağlamak amacıyla oluşturulan stratejik eylem planı şu adımları içermektedir:

- Kapsamlı bir kurumsal veri mimarisinin ve yapılandırılmış veri setlerinin oluşturulması.
- Bilgi teknolojileri yönetişiminin (IT governance) ve iş sürekliliği mekanizmalarının güçlendirilmesi.
- Kurumsal veri analitiği kapasitesinin geliştirilmesi.
- Pilot yapay zeka uygulamalarının hayata geçirilmesi.

Yapay zeka entegrasyonu bağlamında, kurumun operasyonel verimliliğini artırırken veri güvenliğini de teminat altına almak üzere bir "Hibrit Büyük Dil Modeli (LLM) Mimarisi"nin kurulması planlanmaktadır. Bu yapı doğrultusunda; mevzuat taramaları, literatür incelemeleri ve genel bilgi talepleri için Türkiye Sayıştayındaki *SayBot* mimarisine benzer bir yapının kullanılması öngörülmektedir. Diğer yandan, gizlilik dereceli kurum içi denetim verileri için kurumun kendi sunucularında (on-premise) çalışacak yerel yapay zeka modellerinin devreye alınması stratejisi benimsenmiştir.

SONUÇ

Türkiye Sayıştay ve Libya Sayıştay arasında yürütülen bu proje, salt bir teknik altyapı geliştirme faaliyetinin ötesinde, denetim mesleğinin dijital çağın gerekliliklerine uyum sağlaması adına atılmış vizyoner bir adımdır. Ziyaret kapsamında gerçekleştirilen ortak çalışmalar, Libya Sayıştayının yapılandırılmış veri setleri, veri yönetişimi ve veri analitiği temelinde modern bir denetim mekanizması inşa etme kararlılığını pekiştirmiştir. İki kurum arasındaki bu güçlü etkileşim, ayrıca yapay zeka destekli denetim çözümlerinin etkin bir şekilde kullanılmasına zemin hazırlayacak olup uluslararası kamu denetimi camiasına değer katacak niteliktedir.